

1

XXI. ORSZÁGOS KÖNYVVIZSGÁLÓI KONFERENCIA

„Könyvvizsgálat és bizalom”

Költségvetési szekció

Balatonalmádi, 2013. szeptember 18-20

HM

Az egészségügyi intézményeknél végzett könyvvizsgálatok tapasztalatai, szerepe és jövője

Hegedűs Mihály

Balatonalmádi, 2013. szeptember 19

©Hegedűs Mihály, 2013.09.19

HM

Az előadás szerkezete.

- I./ A jövő?
- II./ A pályázatok könyvvizsgálatának problémái
- III./ Éves beszámoló könyvvizsgálatának problémái
- IV./ Következtetés

©Hegedűs Mihály, 2013.09.19

HM

A jövő?

- **AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2013/34/EU IRÁNYELVE** (2013. június 26.)
a meghatározott típusú vállalkozások éves pénzügyi kimutatásairól, összevont (konszolidált) éves pénzügyi kimutatásairól és a kapcsolódó beszámolókról, a 2006/43/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 78/660/EGK és a 83/349/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről

©Hegedűs Mihály, 2013.09.19

Az EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2013/34/EU IRÁNYELVE

1. Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedést szolgáló „Európa 2020 stratégia” célul tűzi ki az adminisztratív terhek csökkentését és az üzleti környezet javítását – különösen a kkv-k számára –, valamint a kkv-k nemzetközivé válásának elősegítését.

A 2011. március 24–25-i Európai Tanács kijelentette továbbá, hogy általánosan csökkenteni kell a szabályozásból eredő terheket, különösen a kkv-k számára, mind uniós, mind nemzeti szinten, valamint termelékenységfokozó intézkedések bevezetését is javasolta, így például a bürokrácia csökkentését és a kkv-k szabályozási keretének fejlesztését.

Az EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2013/34/EU IRÁNYELVE 43 szakasz

A kisvállalkozások éves pénzügyi kimutatásaira nem célszerű a könyvvizsgálati kötelezettséget előírni, mivel az jelentős adminisztratív terhet jelenthet a vállalkozások e kategóriája számára, ugyanakkor számos **kisvállalkozás** esetében ugyanazok a személyek egyszerre részvényesek és vezető tisztségviselők is, ezért csak korlátozott mértékben van szükség harmadik személyek általi garanciára a pénzügyi kimutatásokkal kapcsolatban

A kisvállalkozások?

Megnevezés	Foglalkoztatottak száma legfeljebb (fő)	Éves nettó árbevétel legfeljebb (millió euro)	Mérleg főösszeg legfeljebb (millió euro)
Középvállalkozás	250	50 vagy	43
Kisvállalkozás	50	10 vagy	10
Mikrovállalkozás	10	2 vagy	2

A jövő?

Közfelügyeleti elvek

- 8. direktiva** 2006. május 17.
- EU bizottság** 2012. november 30
- EP jogi bizottság** 2013. május 13
- Tanács /** 2013. szeptember 4

A jövő?

- ❑ **TANÁCS 2011/85/EU IRÁNYELVE** (2011. november 8.) a tagállamok költségvetési keretrendszerére vonatkozó követelményekről
- ❑ **Államháztartás számviteléről szóló 4/2013 (I.11) kormányrendelet** (az új ÁHSZ)

2011. november 8-án Európai Unió Tanács 2011/85/EU irányelv

(a tagállamok költségvetési keretrendszerére vonatkozó követelményekről)

1. Cikk (2) A tagállamok kormányai és az államháztartási alszektorok olyan állami számviteli rendszereket működtetnek, amelyek magukban foglalják a könyvvezetést, a belső ellenőrzést, a pénzügyi beszámolást és a könyvvizsgálatot.
3. Cikk (1) Az állami számvitel nemzeti rendszereit illetően a tagállamok olyan állami számviteli rendszert működtetnek, amely átfogó és következetes módon lefedi a kormányzati szektor valamennyi alszektorát, és tartalmazza azokat az információkat, amelyek az eredményszemléletű adatok ESA 95 módszertan szerinti összeállításához szükségesek. Ezekben az állami számviteli rendszerekben belső ellenőrzést és független könyvvizsgálatot kell végezni.

(ESA 95) Európa Uniós nemzeti számla módszertana

A közintézmények könyvvizsgálati kötelezettségét előíró 2011/85/EU

- ❑ **Végrehajtása folyamatban van:** **Észtország** (hítes közintézményi könyvvizsgáló), **Ausztria** (Osztrák Könyvvizsgálói Bíróság), **Nagy-Britannia** (Állami Számvevőszék, regionális könyvvizsgálati intézetek és magáncégek)
- ❑ **Spanyolország, Luxemburg**, a vonatkozó jogszabályi reformok előkészületei folynak.
- ❑ **Hollandiában** a jelenleg hatályos jogszabályokat felülvizsgálják az Irányelvnek való mind jobb megfelelés szempontjából.
- ❑ **Franciaország** nem ír elő független könyvvizsgálati kötelezettséget, önként választható lehetőségként adja meg, amivel azonban eddig egyetlen intézmény sem élt még.
- ❑ A direktíva bevezetésére **Németországban sem** került sor.

A jövő!?

- ❑ A 2006. évi CXXXII. Törvény az egészségügyi ellátórendszer fejlesztéséről 12.§ (1) bekezdése elő írja, hogy az egészségügyi szolgáltató, amely a tv. 8. § (2) bekezdése alapján kötött és érvényes finanszírozási szerződéssel rendelkezik, és az egészségügyi szakellátásokért az Egészségbiztosítási Alapból finanszírozott tételek éves összege eléri a 300 millió Ft-ot köteles a számviteli jogszabályok szerinti beszámolóját könyvvizsgálóval ellenőriztetni.

A jövő?

Projekttek könyvvizsgálata

- HUSK
- TIOP
- KEOP

Egyéb lehetőség

- Belső ellenőrzés
- ÁSZ vizsgálatokban történő közreműködés
- Vizsgálatok GYEMSZI megbízások alapján

2014–2020 operatív programok

- Gazdaságfejlesztési és Innovációs OP (GINOP)
- Versenyképes Közép-Magyarország OP (VEKOP)
- Terület- és Településfejlesztési OP (TOP)
- Intelligens Közlekedésfejlesztési OP (IKOP)
- Környezeti és Energiahatékonysági OP (KEHOP)
- Emberi Erőforrás Fejlesztési OP (EFOP)
- Koordinációs OP (KOP)
- Vidékfejlesztés, halászat OP

Emberi Erőforrás Fejlesztési OP (EFOP)

- A meglévő egészségügyi és prevenciószolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférést szolgáló fejlesztések az elmaradott térségekben
- Egészségügyi intézmények, szolgáltatások fejlesztése, korszerűsítése
- Általános egészségtudatosság, mentális egészség és fizikai aktivitás növelése
- Egészségügyi dolgozók térségi mobilitásának elősegítése
- A munkaerő-piaci aktivitást támogató egészségügyi és rehabilitációs szolgáltatások, illetve programok megvalósítása

Hozzáadott érték, könyvvizsgálói szerepek

- tanácsadó
- ellenőrző, kontroll
- visszatartó
- véleménynyilvánító, hitelesítő

Más megközelítésben

- beosztott
- kontrolller
- hitelesítő
- irodavezető.

II. Pályázatok könyvvizsgálatának problémái

- Szerződés, módosítások, tartalom vizsgálata
- Teljesítésigazolás, dátum
- Megnevezés, cím, adószám, melléklet
- Szerződés szerinti összeg, db szám, kiírás
- Projekt azonosító
- Vegyes számlák problémaköre (HUF, EUR)
- Pályázati deviza árfolyam, árfolyam-különbözet
- Négyzetháló
- Könyvvizsgálati ár, fénykép, megőrzés

III. A beszámoló könyvvizsgálatának problémái

Könyvvizsgálói megbízás

- Elfogadó nyilatkozat, szerződés
- Ár
- Munkavégzés időpontja, befejezési ideje

III. A beszámoló könyvvizsgálatának problémái

A vizsgálat

Szabályzatok

- Belső ellenőrzés
- Informatika (felügyelet, ellenőrzés)
- Beszámoló rögzítése, szabályozások, aláírási (mérlegképes végzettség)
- Külső megbízások, szakértő számlák
- Közbeszerzések
- Jogi levél

III. A beszámoló könyvvizsgálatának problémái

A vizsgálat

- Ingatlanok, berendezések, selejtezés, ÉCS
- Hosszú és rövid lejáratú követelések, analitikák, minősítések
- Átfutó tételek
- Adófolyószámlák

III. A gazdálkodás problémái

- magas lejárt tartozás állomány, rossz (tragikus) likviditás
- szállítók kockázatos helyzet, korlátozott szállítás
- folyamatos működési veszteség
- önkormányzati fenntartói működés-támogatás és elvesztése
- a szolgáltató vállalkozó tulajdonjogot szerzése
- megszűnő folyószámlahitel
- GT veszteségi
- társaságok helyi adó fizetési kötelezettsége
- az egészségügyi és szociális ellátás keveredése
- kincstári számlavezetés, könyvvezetési programok

III. Jogi problémák

- kórházi felelősségbiztosítások
- munkavállalók végtörlesztési lehetőségi forrás nélkül
- szerződés-kataszterek hiánya
- ár-érték arányban kedvezőtlennek tűnő szerződések
- közbeszerzett tevékenység
- ingatlanok
- perérték
- végrehajtási teher

III. Műszaki problémák

- telephelyek, épületek, ingatlankezelési jog megosztása szükséges
- informatikai eszközök
- idegen tulajdonú eszközök használata
- műszerpark
- kritikus állapotú épületek, épületrészek, életveszélyes villamos hálózat

III. Gazdasági társaság problémái

- amortizáció
- aktív időbeli az OEP támogatásból
- 96 vagy 91 a tevékenység ellenértéke
- van- saját patikája, ahol kívülre is értékesítenek
- általában minden ilyen társaság nonprofit közhasznú, a tevékenység, bevétel megoszlása a TAO miatt.
- halasztott bevétel

Az egészségügyi szolgáltatók könyvvizsgálati módszertanának kérdései

A könyvvizsgálat célja

A pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatának célja, hogy képessé tegye a könyvvizsgálót azon véleményének megformálására, hogy a pénzügyi kimutatásokat minden lényeges szempontból a vonatkozó pénzügyi beszámolási alapelveknek megfelelően készítették-e el.

Az egészségügyi szolgáltatók könyvvizsgálati módszertanának kérdései

A könyvvizsgálat célja

Az államháztartás szervezete éves elemi költségvetési beszámolójának vizsgálata alapján a könyvvizsgáló záradékban fejt ki, hogy véleménye szerint az éves egyszerűsített beszámoló (mérleg, pénzforgalmi jelentés, pénzmaradvány-kimutatás, előirányzat-maradvány kimutatás, vállalkozási maradvány-kimutatás) minden lényeges vonatkozásban megfelel-e az általános beszámoló-készítési elveknek, a számviteli törvény, az államháztartási törvény, valamint a költségvetési szervekre vonatkozó kormányrendeletek előírásainak

Az egészségügyi szolgáltatók könyvvizsgálati módszertanának kérdései

A jelentés tagolása ,hozzáadott érték

- Jelentés (rövid)
- Kiegészítő jelentés
- Vezetői levél

(a felsoroltak alkalmazása nem kötelező, az egészségügyi szolgáltatók könyvvizsgálatának hozzáadott értékét jelentik)

Az egészségügyi szolgáltatók könyvvizsgálati módszertanának kérdései

A kiegészítő jelentés tagolás

I. BEVEZETÉS

1. Azonosító adatok
A mérleg főösszege
teljesített költségvetési bevételek és kiadások
pénzmaradvány vagy előirányzat-maradvány
vállalkozási maradvány, illetve a mérleg szerinti eredmény
2. könyvvizsgálat előzményei
3. A jogszabályi környezet
4. A könyvvizsgálat célja
5. A könyvvizsgálat feladatainak megoldásához figyelembe vettük *(kapcsolódó vagy más ellenőrzések felsorolása)*
6. A könyvvizsgálat során kiemelt figyelmet fordítottunk
7. A könyvvizsgálat módszerei

Az egészségügyi szolgáltatók könyvvizsgálati módszertanának kérdései

A kiegészítő jelentés tagolás

II. A VIZSGÁLAT MEGÁLLAPÍTÁSAI

1. A beszámoló szerkezete, összetétele, dokumentum, számviteli és informatikai rendszer felépítése és működése
2. A belső kontrollok, ezen belül a folyamatba épített, előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzés (FEUVE) és a belső ellenőrzés
3. Integráció és azok hatásai a beszámolóra
4. A gazdasági események, tranzakciók vizsgálata
Könyvviteli mérleg, eszközök, források A zárlati munkálatok értékelése, előirányzat, pénzmaradvány vizsgálata
5. Az Intézmény pénzügyi helyzetének elemzése
6. A GYEMSZI részére az Intézmény által származtatott adatok vizsgálat
7. Összefoglaló értékelés a könyvvizsgálat eredményéről

Az egészségügyi szolgáltatók könyvvizsgálati módszertanának kérdései

A kiegészítő jelentés tagolás-dokumentum tartalom

Az intézmény működésének és gazdálkodása alapvető dokumentumainak tartalma

- Alapító okirat
- SZMSZ
- A gazdasági szervezet ügyrendje
- A kötelezettségvállalás szabályozottsága és gyakorlata, a pénzgazdálkodás folyamata (kötelezettségvállalás/ellenjegyzés, teljesítésigazolás, érvényesítés, utalványozás)

Az egészségügyi szolgáltatók könyvvizsgálati módszertanának kérdései

A kiegészítő jelentés tagolás-számviteli információs rendszer

- A könyvviteli információs rendszer megfelelése
- Az informatikai rendszer zártsága

Az egészségügyi szolgáltatók könyvvizsgálati módszertanának kérdései

A kiegészítő jelentés tagolás-számviteli rendszer

- A számviteli alapelvek érvényesülése
- A számviteli politika, illetve annak megvalósulása
- A kötelező számviteli szabályzatok értékelése
- Leltározási és leltárkészítési szabályzat
- Az eszközök és források értékelésének szabályzata
- Pénzkezelési szabályzat
- Önköltség-számítási szabályzat

Az egészségügyi szolgáltatók könyvvizsgálati módszertanának kérdései

A kiegészítő jelentés tagolás-zárlati munkák értékelése

- A leltározás és a leltárkészítés szabályszerűsége (eszközcsopontonként), kapcsolódóan a felesleges vagyontárgyak hasznosítása, a selejtezési eljárás lebonyolítása
- Az értékcsökkenési leírások elszámolásának és visszaírásának szabályszerűsége, hatása
- A követelések számbavétele és egyeztetése
- A kötelezettségek megállapítása és egyeztetése

Az egészségügyi szolgáltatók könyvvizsgálati módszertanának kérdései

A kiegészítő jelentés tagolás-zárlati munkák értékelése Költségvetési szerveknél

- Pénzforgalom zárása, költségvetési előirányzatok és azok változása
- Kalkulációk, kiadásfelosztás értékelése
- Az aktív és passzív pénzügyi elszámolások alkalmazása és állománya
- A pénzmaradvány (előirányzat-maradvány) levezetése
- A vállalkozási tevékenység esetén a vállalkozási maradvány megállapítása
- Adófolyószámla

IV. Következtetés-javaslat

- Egységes könyvvezetési program, adatbázisok, üzemgazdasági számvitel kiterjesztése, a controlling megerősítése
- Az integráció következtében a kórházak szükségesének újbóli felülvizsgálata, párhuzamosságok megszüntetése
- A beruházások átgondolása, felülvizsgálata
- Kiszervezések visszavétele, egységes őrzés-védelem, élelmezés, takarítás megszervezése
- Finanszírozás felülvizsgálata
- Adó emelése (dohányzás)
- Egyes élelmiszerekre adó kivetése (forrásteremtés)

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

hegedus@hkaudit.hu

+36 30 9384 847